

Kranj, 22. 8. 2022

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
Kmetijsko gozdarski zavod Kranj
Cesta Iva Slavca 1
4000 Kranj

Kmetijski inštitut Slovenije
Hacquetova ulica 17
1000 Ljubljana

SILIRANJE KORUZE, KI JO JE PRIZADELA SUŠA ***Spremljanje sušine v koruzi za siliranje***

Na Gorenjskem je bilo v obdobju od 11. 8. 2022 do 18. 8. 2022, po podatkih Agencije Republike Slovenije za okolje na samodejni postaji Kranj **skupno izmerjeno le 7 mm padavin**. Do časa vzorčenja stoječe koruze, ki smo ga izvedli dopoldne, dne 18. 8. 2022 pa je bilo le slabih 4 mm padavin.

Iz analiziranih vzorcev koruze **brez storžev oz. s slabo razvitimi storži** (vzorčenje je potekalo četrti teden zapored) je bilo ugotovljeno, da je vsebnost sušine v rastlinah toliko narasla, **da se v nekaterih primerih že lahko odločimo za žetev**. Rezultati analiz kažejo, da se je vsebnost sušine v odvzetih vzorcih gibala med 243 in 324 g na kg. Povprečna vsebnost sušine je znašala 284 g na kg.

Koruzi, 18. 8. 2022 – Primskovo – sušina cele rastline je 272 g/kg. Vsebnost sušine se je v primerjavi z vzorcem analiziranim z dne 11. 8. 2022 povečala za 7 g na kg.

Na splošno lahko rečemo, da je vizualno imela koruza že nekoliko več suhih listov, vlage v stebelu pa je bilo nekoliko manj kot pri predhodnih vzorčenjih (28. 7. 2022 in 4. 8. 2022 ter 11. 8. 2022). V enem primeru, kjer je koruza povsem sterilna, je imela že približno $\frac{3}{4}$ posušenih listov, vsebnost sušine pa je znašala 298 g na kg.

1. Priporočila za določanje optimalnega časa žetve silažne koruze, ki jo je prizadela suša IN KJER STORŽI NISO RAZVITI ALI SO ZELO SLABO RAZVITI:

- če so listi na višini, kjer je običajno storž in nad tem mestom še zeleni, je za siliranje še prezgodaj,
- s siliranjem lahko začnemo, ko je posušenih več kot ena tretjina listov in vsebuje cela rastlina vsaj 300 g sušine na kg,
- koruso, pri kateri se storži niso razvili, požanjemo najkasneje pri sušini 350 g na kg; če se na listih razvijejo glive, siliramo takoj, ko rastlina doseže 300 g sušine na kg,
- koruso, ki ima posušenih več kot polovico listov, moramo pripraviti pred morebitnim daljšim deževnim obdobjem. S tem zmanjšamo možnost za onesnaženje silaže z mikotoksini. Upoštevati je treba tudi, da padavine povzročijo ponovno zmanjšanje vsebnosti sušine, saj posušeni listi močno vpijajo deževnico, zato je nujno tudi spremljanje vremenske napovedi.

Koruza, ki jo je prizadela suša se težko tlači. Zaradi tega je treba koruso kratko zrezati in temeljito potlačiti.

2. Priporočila za določanje optimalnega časa žetve silažne koruze, ki je manj prizadeta zaradi suše IN KJER SO STORŽI NORMALNO RAZVITI:

- vsebnost sušine in čas žetve se določi na podlagi položaja mlečne črte na zrnjih koruze v storžu,
- koruza je primerna za siliranje v t. i. voščeni zrelosti, ko vsebuje od 300 do 350 g sušine na kg. Ob tej sušini je mlečna črta na položaju $\frac{1}{4}$ do $\frac{1}{2}$ zrnja.
- pri nekaterih hibridih se lahko, ob pogoju, da so rastline zdrave, silira tudi nekoliko kasneje (največ 400 g sušine na kg). Pri takšni zrelosti je mlečna črta na položaju do $\frac{3}{4}$ zrnja.

Nekateri posevki koruze z normalno razvitimi storži so že primerni za siliranje. Vsebnost sušine v tej korusi je odvisna od zrelostnega razreda hibrida, od časa setve in od razvitosti storžev. Priporočamo, da takoj začnete z rednim spremljanjem zorenja te koruze. Tudi če korusa suša ni prizadela, bo v letošnjem letu optimalen čas za žetev precej prej kot običajno.

Žetev koruze, 21. 8. 2022 – Hotemaže – mlečna črta približno na položaju $\frac{1}{2}$ zrnja. Kоруza primerna za siliranje.

Žetev koruze, 21. 8. 2022 – Hotemaže – listi pod storži suhi, približno polovica storžev visi navzdol, ličje na storžih suho. Doma določena sušina znaša 390 g/kg, skrajni čas za siliranje.

Pripravili:

Franc Pavlin, Igor Horvat
Kmetijsko gozdarski zavod Kranj

Jože Verbič
Kmetijski inštitut Slovenije